

ICOMOSin SUOMEN OSASTO r.y.

ICOMOS Finska nationalkommittén r.f.

The ICOMOS Finnish National Committee

Toimintasuunnitelma vuodelle 2011

Vuosikokouksen hyväksymä 28.2.2011

Suomen osasto on kulttuuriympäristön asiantuntijaverkosto ja kansalaisjärjestö. Edistämme historiallisten rakennusten ja alueiden säilyttämistä, tutkimusta ja restaurointia kansainvälisen ICOMOSin ja sen maailmanlaajuisen verkoston osana, yhdessä viranomaisten ja muiden alan toimijoiden kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti. Osasto osallistuu kulttuuriperintöalan kehittämiseen ja edistää siihen liittyvää kriittistä keskustelua ja tiedonvälitystä. Osasto tekee kulttuuriperintöä, sen arvoja ja alan käytäntöjä tunnetuksi suomalaisille. Kokoukset, seminaarit, opintokäynnit ja säännöllisesti ilmestyvä jäsentiedote tarjoavat puitteet keskustelulle kulttuuriympäristöjen suojelusta, restauroinnin teoriasta ja käytännön toteutuksista.

Toimintavuonna 2011 osasto jatkaa toimintaansa kulttuuriperintöalan ammatillisena kansalaisjärjestönä niin kulttuuriperintöä kuin sen säilyttämistäkin koskevan tietoisuuden lisäämiseksi Suomessa. Osasto tekee yhteistyötä viranomaisten ja muiden alan järjestöjen kanssa mm. Maailmanperintöön ja kriisiaikaisen kulttuuriomaisuuden suojelun suunnitteluun ja ennakoivaan toimintaan liittyen. Osasto vahvistaa verkottumistaan kulttuuriperintöalalla toimivien järjestöjen kanssa sekä pyrkii voimistamaan yhteiskuntasuhteitaan. Jäsenistön laajentamistavoitetta toteuttavia sääntömuutoksia valmistellaan vuoden aikana.

Kulttuuriperintöalan tiedon leviämistä edistetään julkaisemalla ja levittämällä ICOMOSissa hyväksytyjä kansainvälisiä julistuksia ja periaatteita kotisivuilla ja julkaisuissa sekä muissa toimintaan ja jäsenistöön liittyvissä yhteyksissä.

Tapahtumat

Kansainvälisen monumenttipäivän 18.4.2011 teema on *Cultural Heritage of Water*. Osasto osallistuu päivään järjestämällä seminaarin, joka liittyy maailmanperintökohteiden vedenalaista maisemaa esittelevään näyttelyyn. Näyttely järjestetään Suomenlinnassa ja sen toteuttavat Museoviraston meriarkeologian yksikkö, Suomen Kansallismuseo ja Suomenlinnan hoitokunta. Seminaari toteutetaan yhdessä ICOMOSin Suomen Osaston kanssa.

Euroopan rakennusperintöpäiviä vietetään syyskuussa 2011 teemalla ”Kulttuurin reitit”. Osasto osallistuu tapahtumiin järjestämällä ERP-tilaisuuden.

Osasto järjestää muita tapahtumia, tutustumiskäyntejä ja luentotilaisuuksia ajankohtaisista aiheista. Tapahtumista tiedotetaan medialle ja ne linkitetään rakennusperintöportaalin tapahtumiin.

Julkaisutoiminta ja koulutus

Osasto julkaisee painettuja jäsenjulkaisuja sekä sähköisiä jäsentiedotteita 6-8 kertaa vuodessa. Painettuja

jäsenjulkaisuja toimitetaan ajankohtaisten aiheiden myötä yhdestä muutamaan vuoden aikana. Toimintavuonna 2011 julkaistaan mm. vuonna 2010 Värmlannissa toteutetun mittausleirin tuloksia sekä vedenalaista maisemaa ja kulttuuriperintöä käsittelevä, keväällä järjestettävään seminaariin liittyvä julkaisu.

Osasto ylläpitää kotisivuja osoitteessa www.icomos.fi. Uudistettu sivusto avautuu vuonna 2011 ja sen yhteyteen avataan maailmanperintöportaali kokoamaan jo olemassa olevaa tietoa ja linkkejä osoitteiden maailmanperinto.fi ja sen eri kieliversioiden alle. Sivuston sisältöä parannetaan toimintavuonna mm. uusilla artikkeleilla sekä arkisto- ja ajankohtaisaineistolla. Osasto ylläpitää myös Maailmanperintö-aiheisia ympäristökasvatussivuja.

Viimevuosina osaston 40-vuotisjuhlan kunniaksi valmistellun kirjan sisältö ja kieliversiot valmistuvat ja kirja painetaan.

Osasto levittää aktiivisesti kansainvälisen ICOMOSin julkaisemia kirjoja ja toimittaa niihin artikkeleita.

Pyydettyessä osallistutaan viranomaisten tai järjestöjen järjestämään riskivalmiuskoulutukseen.

Maailmanperintökoulun toiminta jatkuu vuonna 2011.

ICOMOSin asiantuntijaverkostot

Suojeluun, säilyttämiseen ja restauroinnin kehittämiseen tähtävän työn pääkenttä on ICOMOSin kansainvälisissä tieteellisissä komiteoissa. Kulttuuriperinnön suojelua ja hoitoa koskevat yleiset periaatteet valmistellaan näissä komiteoissa. Osastolla on ollut vuonna 2010 edustajat seuraavissa komiteoissa: kulttuuriperinnön dokumentointikomitea CIPA, historialliset kaupungit ja kylät CIVVIH, kulttuuriturismikomitea, kansanarkkitehtuurikomitea CIAV, koulutuskomitea CIF, laki- ja talouskomitea ICLAFI, vedenalainen arkeologia -komitea, riskienhallintakomitea ICORP, 1900-luvun arkkitehtuurikomitea, konservoinnin ja restauroinnin filosofia ja teoria -komitea, kivikomitea, konservoinnin taloutta käsittelevä komitea, puukomitea, seinämaalauskomitea sekä komiteoiden yhteinen, ilmastonmuutokseen liittyvien asioiden yhteyshenkilö. Vuonna 2011 täytetään uusia, vuonna 2010 haussa olevia äänestävän jäsenen paikkoja.

Kansainvälisten komiteoiden edustajat nimetään toistaiseksi Egerin-Xianin periaatteiden mukaisesti komiteoiden sääntöjen uudistuessa. Yleiskokousvuonna osasto tukee jäsentensä osallistumista kansainvälisiin kokouksiin. Osasto pyrkii tukemaan erityisesti uusien jäsenten perehdyttämistä ICOMOSin kansainväliseen toimintaan. Osaston säännöt tarkistetaan Dubrovnikin-Vallettan periaatteiden mukaisiksi. Jäsenistölle tiedotetaan kotimaisista ja kansainvälisistä jäsenetuksista ja -palveluista.

ICOMOSin kansainväliset tieteelliset komiteat toimivat kansainvälisinä asiantuntijaverkostoina ja ne kokoontuvat yleensä vuosittain. Suomen ICOMOS pyrkii tehostamaan kansainvälisten komiteoiden työtä aktivoimalla ja tukemalla vastaavia kansallisia ryhmiä ja suomalaisia asiantuntijaverkostoja, esim. tukemalla teemanumeroiden valmistamista ja muuta työskentelyä sekä myöntämällä avustusta seminaarien ja tapahtumien järjestämiseen.

ICOMOSin maailmanperintötyöryhmän toiminta jatkuu. Työryhmä valmistelee maailmanperintökohteiden yhteisille asioille varattujen talousarviovarojen käyttöä ja sen tehtävänä on esittää vuosittain suunnitelma Suomen osaston hallitukselle opetusministeriöltä haettavasta avustuksesta näihin tarkoituksiin. Vuoden 2011 pääkohteita ovat Suomen maailmanperintökohteiden yhteisen maailmanperintöportaalin avaaminen sekä kohteiden yhtenäisiin hoito- ja käyttösuunnitelmiin tähtävään Management Plan –koulutuksen jatkaminen. Työryhmä kääntää maailmanperintökohteiden hoito- ja käyttösuunnitelmien tekoon tarkoitetun oppaan suomenkieliseksi sähköiseksi pdf-oppaaksi, joka liitetään maailmanperintöportaaliin.

Työryhmä järjestää maailmanperintösopimuksen aielistan laatimista ja sisältöjen yhteensovittamista käsittelevä seminaarin sekä Suomen ensimmäisten maailmanperintökohteiden luetteloon sisällyttämisen 20-vuotispäivää juhlistavan studia generalia –tilaisuuden 12.12.2011 ja osallistuu Suomen maailmanperintökohteiden yhteiseen esittäytymiseen matkamessuilla tammikuussa 2012 osallistumalla näyttelyaineiston kokoamiseen. Näyttelyaineistoa voidaan myöhemmin hyödyntää kohteiden esittelyssä. Työryhmä osallistuu ICOMOSin Global Monitoring Network-hankkeeseen.

Kansainvälinen ICOMOS ja Suomi

Osasto osallistuu aktiivisesti kansainvälisen ICOMOSin toimintaan sen hallinnossa, alueiden välisessä yhteistyössä ja tieteellisessä toiminnassa. Toimintavuonna korostuu osallistuminen kansainvälisen ICOMOSin toimintaan. Kansainvälisen ICOMOSin yleiskokous järjestetään 28.11.-1.12.2011 Pariisissa teemalla *Heritage and Development*. Myös Itämeren maitten ja Pohjoismaiden yhteistyöhön sekä Mosi-oo-Tunya -säätiön toimintaan osallistutaan. Osaston säännöt tarkistetaan Dubrovnikin-Vallettan periaatteiden mukaisiksi.

Osastolla on edustaja ICOMOSin toimeenpanevassa komiteassa (Executive Committee), myös neuvoa antavan komitean ja Eurooppa-ryhmän toimintaan osallistutaan.

Osasto osallistuu Maailmanperintösopimuksen toteuttamiseen raportoimalla suomalaisten Maailmanperintökohteiden tilaa ja tekemällä listalle esitettävien kohteiden arviointeja pyydettyäessä. Arviointityö perustuu kansainvälisen ICOMOSin sopimukseen ja periaatteisiin.

Osasto osallistuu tarvittaessa 1900-luvun arkkitehtuurikomitean (ISC20C) Heritage Alerts-toimintaan.

Osasto osallistuu kansainvälisen riskikomitean (ICORP) kokouksen järjestämiseen vuonna 2011.

Yhteistyö muiden kulttuuriperintöjärjestöjen kanssa

ICOMOS toimii yhteistyössä niin Rakennustaiteen Seura ry:n kuin Suomen docomomo-ryhmän, Teollisuusperinneyhdistyksen (TICCIH), Suomen Puutarhataiteen seuran, Kaupunkitutkimuksen seuran sekä ICOMin Suomen osaston kanssa. UNESCO-toimikunnan ja sen jaostojen kanssa pyritään tiivistämään yhteistyötä koskien mm. Maailmanperintökohteiden aielistan ja listan kohteiden suojelun seuranta. Vuonna 2009 alkanutta yhteistyötä muistiorganisaatioiden kesken jatketaan pohtimalla yhdessä Blue Shield –toiminnan perustamiseksi Suomeen.

Ympäristökasvatusasioissa osasto tekee yhteistyötä Satakunnan ympäristökasvatusverkoston ja Suomen Ympäristökasvatusseuran kanssa. ICOMOSin Suomen osasto on Tieteellisten seurain valtuuskunnan jäsen ja täyttää sen jäsenistölleen asettamat tehtävät.

Vuoden 2011 aikana varaudutaan myös vuoden 2012 docomomon kokoukseen, joka järjestetään Suomessa.

Projektit

Osasto jatkaa v. 2009 aloitettua kulttuuriperintöalan järjestöjen yhteistyötä riskivalmiuden alalla ja selvittää Blue Shield –toiminnan mahdollisuuksia Suomessa yhdessä ICOMin Suomen osaston kanssa.

Osasto pyrkii aloittamaan kansainvälisen kummitoiminnan Beninissä ja Togossa. Kummitoiminnan tarkoituksena on tukea kansallisten osaston perustamista ja restaurointialan asiantuntijuutta näissä maissa.

Osasto tutkii yhteistyömahdollisuudet seminaarin järjestämiseksi historiallisen vanhan Viipurin säilyttämisestä vuoden 2011 aikana.